Bijlage 1

Overzicht projecten Platteland in Ontwikkeling (PiO) Weerterland met ondersteuning vanuit de RegioDeal Midden-Limburg, waarbij de gemeente Nederweert penvoerder is.

Van Kernrandzone naar Groene Jas
Met het project Van Kernrandzone naar Groene Jas werken we aan de vergroening en klimaatbestendige inrichting van de overgangsgebieden tussen de dorpskernen en het buitengebied. Deze kernrandzones spelen een belangrijke rol in leefbaarheid, biodiversiteit en de ruimtelijke kwaliteit van het Weerterland, maar staan onder druk door verdroging, verstening en intensieve ruimtevraag.

In dit project verkennen we samen met inwoners, grondeigenaren, agrariërs en andere betrokkenen welke initiatieven bijdragen aan een groene, multifunctionele overgangszone rondom vier pilotkernen. Door een participatieve aanpak worden ideeën opgehaald, kansen verkend en initiatieven ontwikkeld die passen binnen de bestaande bestemmingen. Zo krijgt elke kern zijn eigen ‘Groene Jas’: een lokaal maatwerkontwerp voor meer natuur, betere wateropvang, groenere leefomgeving, recreatieve verbindingen en versterking van de identiteit van de kern.

Initiatieven worden vrijwillig ingebracht en waar mogelijk ondersteund met budget, begeleiding en kennis. Via gebiedsanalyses, kansenkaarten en werkateliers wordt samen gewerkt aan haalbare oplossingen die natuur, landbouw, recreatie en leefbaarheid met elkaar verbinden. De inzichten en resultaten uit deze pilots vormen een voorbeeld voor andere kernen in het Weerterland en laten zien hoe kernrandzones kunnen uitgroeien tot waardevolle groene schakelzones tussen dorp en landschap.

BoerenPerspectief Weerterland
Agrarische ondernemers in het Weerterland (gemeente Weert, Nederweert en Leudal) staan voor flinke keuzes. Regels veranderen, de markt beweegt en ook vanuit de samenleving wordt er steeds meer van hen gevraagd. Dat maakt het niet altijd makkelijk om te bepalen: Hoe ziet de toekomst van mijn bedrijf eruit?
In het traject werken boeren samen met een onafhankelijke coach hun ideeën stap voor stap uit tot een realistisch plan voor hun bedrijf aan de keukentafel en op het erf. We kijken samen naar het bedrijf, naar de mogelijkheden en naar wat past bij de ondernemer en het gezin, bij het gebied en hoe je duurzaam geld gaat verdienen.
Waar wil je naartoe met je bedrijf? Wat is jouw stip op de horizon? En welke stappen kun je zetten om daar te komen?

In het traject scherpen boeren / tuinders / agrarische ondernemers hun ideeën aan en zetten een stip op de horizon voor hun bedrijf. Daarmee wordt duidelijk wat er wél kan in de omgeving, geheel passend bij de ondernemer. De ondernemer staat namelijk aan het roer. Het doel is een sterke landbouw die toekomst heeft én past bij het landschap van het Weerterland!

Wat we in dit project leren, helpt niet alleen de deelnemers zelf, maar ook de verdere ontwikkeling van het buitengebied van het Weerterland. Want uiteindelijk gaat het erom dat boeren hier ook in de toekomst goed kunnen blijven boeren.

Waterwinst Weerterland
Met het project WaterWinst Weerterland werken we aan een betere waterkwaliteit in het buitengebied, door te focussen op nitraatuitspoeling op perceelsniveau. In de praktijk wordt bemesting nog vaak gestuurd op regels en normen op bedrijfsniveau, terwijl juist de situatie op het veld bepaalt hoeveel nitraat er uitspoelt naar grond- en oppervlaktewater. Door inzicht te creëren in het nitraatresidu in de bodem helpen we agrariërs bewuster en efficiënter te bemesten.

WaterWinst Weerterland is een uitbreiding van het Limburgse WaterWinst-programma. In het Weerterland voegen we extra deelnemers, extra bodemmetingen en een uitgebreid kennisprogramma toe. Hierdoor bereiken we meer boeren en ondersteunen we hen in het ontwikkelen van teelt- en bemestingsstrategieën die minder nitraatverlies veroorzaken, zonder verlies van opbrengst of kwaliteit.

Op perceelsniveau meten we meerdere keren per jaar het nitraatresidu in de bodem en koppelen de resultaten terug via gebiedstafels, het Nitraatweerbericht en individuele bedrijfsbegeleiding. Door deze inzichten te koppelen aan praktische oplossingen, experimenten en advies op maat, helpen we boeren om daadwerkelijk andere keuzes te maken in de teelt en bemesting. Zo werken we samen aan waterkwaliteit, bodemgezondheid en een toekomstbestendige landbouw.

De opgedane kennis en ervaringen vormen een praktijkvoorbeeld voor verdere verduurzaming van de agrarische sector in het hele Weerterland en dragen direct bij aan de opgaven voor natuur, water en landschap in de regio.

Moeselpeel
We onderzoeken in het project Gebiedsverkenning Moeselpeel hoe we de natuur in de Moeselpeel en het omliggende landbouwgebied kunnen herstellen. In dit gebied zijn al jaren problemen met de waterkwaliteit, de afbraak van veen en de waterstromen. Door vervuild grondwater, verzuring en beverdammen staat het kwetsbare veengebied onder druk.
In dit project kijken we samen met agrariërs, Natuurmonumenten, de gemeente Weert, LLTB en andere partijen wat er speelt in het gebied. We onderzoeken welke problemen er zijn en welke maatregelen nodig zijn voor een gezonde toekomst van de Moeselpeel. Daarbij letten we zowel op de natuur en het water, als op de belangen en plannen van de ondernemers in het gebied. Door kennis uit het gebied te combineren met onderzoek krijgen we een goed beeld van welke oplossingen haalbaar en effectief zijn.
Naast het onderzoek voeren we alvast een aantal maatregelen uit die altijd nuttig zijn. Dit noemen we no regret-maatregelen. Denk aan het verwijderen van slib, het oplossen van problemen door beverdammen en het verbeteren van de waterdoorstroming. Ook buiten het natuurgebied pakken we kansen op, zoals het aanleggen van landschapselementen of nieuwe wandel- en fietsverbindingen. Door tegelijk onderzoek te doen én maatregelen uit te voeren, krijgen we een duidelijk beeld van wat er nodig is. De uitkomsten van deze verkenning helpen bij het nemen van een besluit of we verdergaan met een groter gebiedsproces voor duurzaam herstel van de Moeselpeel en de omgeving.

Bron: www.pioweerterland.nl